

Zoogdierwaarnemingen
in en om Wijchen
2004 - 2010

Hans Hollander, 2010

Hans Hollander
Oudelaan 2005
6605 SC Wijchen
024 - 6412564
pubben01@planet.nl

Overige publicaties:

- 1 Hollander, H., 2005. Broedvogelinventarisatie Scoutingterrein St. Walrick – Heumen 2005.
- 2 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen op een terreinbezoek in het Hernense Bos op 16 mei 2006.
- 3 Hollander, H., 2006. Vleermuiswaarnemingen Vennengebied mei 2006.
- 4 Hollander, H., 2007. Broedvogelinventarisatie Vormersbos – Wijchen 2006.
- 5 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Oosterpark 2008.
- 6 Hollander, H., 2008. Broedvogelinventarisatie Wijchens Meer-westplas 2008.
- 7 Hollander, H., 2009. Broedvogelinventarisaties Vormersbos – Wijchen 2006 en 2009
- 8 Hollander, H., 2009. Inventarisatie Balgoijse Wetering, Wijchen 2009 en overige faunistische waarnemingen in de periode 2004-2009.
- 9 Hollander, H., 2009. Monitoring konijnen in Zuidwest-Wijchen in 2007 en 2008.
- 10 Hollander, H., 2009. Vogelmonitoring Vormerse Plas, Wijchen in 2008 en 2009.
- 11 Hollander, H., 2010. Dagvlinderinventarisatie Vormersbos – Wijchen 2010 + overzicht voorkomende plantensoorten.

Inhoud

INHOUD	3
1 INLEIDING	4
1.1 AANLEIDING	4
1.2 LEESWIJZER	4
2 ONDERZOEKSGBIED EN METHODE	5
2.1 LIGGING ONDERZOEKSGBIED	5
2.2 METHODE	5
3 VLEERMUIZEN	7
3.1 OVERZICHT	7
3.2 BAARDVLEERMUIS.....	7
3.3 WATERVLEERMUIS	8
3.4 GEWONE DWERGVLEERMUIS	9
3.5 ROSSE VLEERMUIS	10
3.6 LAATVLIEGER.....	11
3.7 GROOTOORVLEERMUIS	12
4 OVERIGE ZOOGDIEREN.....	13
4.1 OVERZICHT	13
4.2 MUIZEN EN SPITSMUIZEN	14
4.3 MOL.....	16
4.4 EGEL.....	17
4.5 DAS	18
4.6 VOS	19
4.7 DAMHERT	20
4.8 REE.....	21
4.9 EEKHOORN	22
4.10 HAAS	23
4.11 KONIJN	25
5 VERKEERSSLACHTOFFERS	27
6 DISCUSSIE	29
BIJLAGE 1. VLEERMUISWAARNEMINGEN OP DATUM.....	32

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanaf 2004 woon ik in Wijchen en heb ik regelmatig zoogdierwaarnemingen genoteerd. Het gaat daarbij zowel om zichtwaarnemingen, sporen, doodvondsten als batdetectorwaarnemingen.

In 2006 heb ik in overleg met SBB en Het Geldersch Landschap 2 korte vleermuis-inventarisaties uitgevoerd in de Overasseltse en Hatertse Vennen resp. het Hernense Bos. Wegens omstandigheden zijn beide inventarisaties beperkt gebleven.

In 2007 en 2008 heb ik langs vaste routes van mijn huis naar het station in Wijchen konijnen geteld, wat resulteerde in een rapportage in 2009.

In 2010 heb ik op 2 avonden een groot aantal vleermuiswaarnemingen gedaan met de batdetector.

Bovenstaande resulteerde in zo'n 200 waarnemingen. In dit rapport zijn al deze waarnemingen samengevat om een globaal beeld te krijgen van de verspreiding van een aantal zoogdiersoorten in en om Wijchen en de leemten die daar in zitten. Dit mede ter ondersteuning van waarnemingen voor de Gelderse zoogdieratlas. Op basis van het totaalbeeld wil ik vanaf 2011 gerichter zoogdieren gaan inventariseren en monitoren.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is een omschrijving gegeven van het onderzoeksgebied waarbinnen de waarnemingen zijn gedaan. Tevens is aangegeven op welke wijze de zoogdierwaarnemingen zijn verzameld en hoe deze zijn verwerkt in dit rapport.

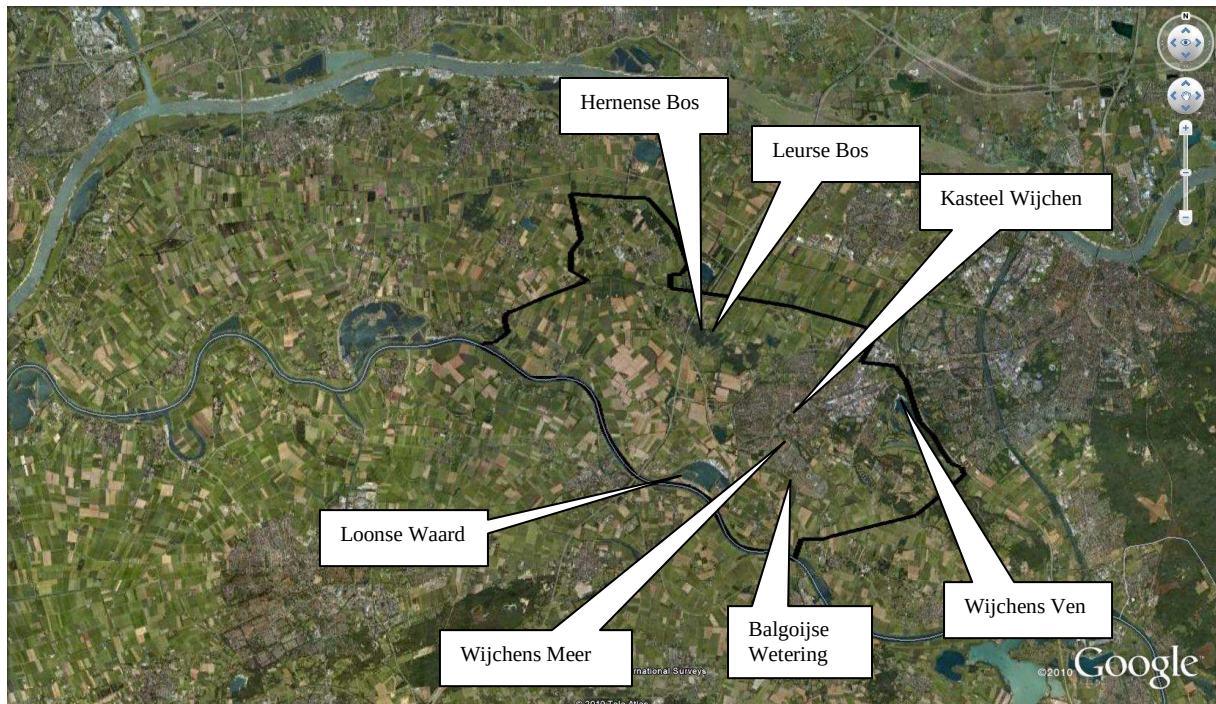
Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de vleermuiswaarnemingen, voornamelijk met een QMC-mini-batdetector. Hoofdstuk 4 geeft een overzicht van alle overige zoogdierwaarnemingen. In hoofdstuk 5 zijn de waarnemingen van verkeerslachtoffers afzonderlijk samengevat.

Tenslotte geeft hoofdstuk 6 enkele voorlopige conclusies en een overzicht van mogelijke vervolgacties vanaf 2011.

2 Onderzoeksgebied en methode

2.1 Ligging onderzoeksgebied

Het gebied waar zoogdierwaarnemingen zijn verricht is de gemeente Wijchen (figuur 1) en een deel van de gemeente Heumen (Overasseltse en Hatertse Vennen). Gerichte bezoeken zijn gebracht aan het Hernense Bos, Leurse Bos, Kasteel Wijchen, Wijchens Ven, Wijchens Meer, Loonse Waard en Balgoijse Wetering. Daarnaast zijn incidentele waarnemingen in de gehele gemeente Wijchen genoteerd.

Figuur 1. Gemeente Wijchen.

2.2 Methode

Vleermuizen

In 2004, 2006, 2008 en 2010 zijn gerichte waarnemingen verricht met een QMC-mini-batdetector. In 2006 zijn er twee korte inventarisaties geweest in de Overasseltse en Hatertse Vennen (Hollander, 2006) en het Hernense bos (Hollander, 2006). Op 19 en 20 juli 2010 zijn twee routes gereden met de batdetector die veel waarnemingen opleverden. Op 19 juli was de (fiets)route Wijchens Meer, Loonse Waard, Balgoij en op 20 juli Hernense bos, Wijchen-noord, Kasteel Wijchen, Valendries, Urneveld, Wijchens Ven, Alverna (geen apart verslag). Daarnaast zijn er incidentele zichtwaarnemingen van vleermuizen bij daglicht.

Overige zoogdiersoorten

Van de overige zoogdiersoorten zijn alle incidentele waarnemingen genoteerd. Het gaat daarbij om zichtwaarnemingen, verkeersslachtoffers en doodvondsten, maar ook om sporen (bewoningssporen, vraatsporen, keutels).

Konijn

In 2007 en 2008 heeft een gericht monitoringsonderzoek plaatsgevonden naar konijnen in Wijchen-Zuid (Hollander, 2009). Op een aantal vaste trajecten is het aantal aanwezige konijnen geteld. De waarnemingen uit dit onderzoek zijn niet ingevoerd op www.waarneming.nl.

Boommarter - proefinventarisatie

In 2010 is een proefinventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van Boommarters in een deel van het Leurse bos. Deze proefinventarisatie heeft niet geleid tot het vaststellen van de aanwezigheid van deze soort (Hollander, 2010).

Verwerking gegevens

De waarnemingen van vleermuizen en overige zoogdieren zijn samengevat in de hoofdstukken 2 en 3. Hierbij is een overzicht gegeven van het aantal waarnemingen per jaar en het totaal aantal individuen dat is waargenomen (één waarneming kan meerdere individuen betreffen).

Vervolgens vindt een afzonderlijke bespreking plaats per soort. Voor elke soort is een stippenkaart gepresenteerd, op basis van een export van de op www.waarneming.nl ingevoerde waarnemingen. De kml -bestanden zijn ingelezen in Google-earth. Vanuit Google-earth is het beeld opgeslagen als jpeg-bestand. Deze kaartjes zijn in dit rapport opgenomen. Aangezien sommige soorten in het gehele onderzoeksgebied zijn waargenomen en andere soorten slechts in een klein deel daarvan, kan de gehanteerde schaal van de kaartjes per soort verschillen.

3 Vleermuizen

3.1 Overzicht

Vanaf 2004 t/m 2010 zijn in totaal 6 vleermuissoorten waargenomen. Voor het merendeel gaat het om batdetectorwaarnemingen. Daarnaast zijn er met name van de Gewone dwergvleermuis zichtwaarnemingen bij daglicht (vroeg ochtend of late avond). Van de gewone grootoorvleermuis is één verblijfplaats bekend (Hernense Molen). Een overzicht van het aantal waarnemingen per soort per jaar is opgenomen in tabel 1. In de laatste kolom is tevens het totaal aantal individuen opgenomen van deze afzonderlijke waarnemingen.

Soort	04	05	06	07	08	09	10	tot	ind
Baardvleermuis			1					1	1
Watervleermuis	2		9		2		10	23	91
Gewone dwergvleermuis	4	1	21	1	3		70	101	241
Rosse vleermuis	2		6		3		4	15	22
Laatvlieger	1		3		1		5	10	31
Gewone grootoorvleermuis	1		4				1	6	26
<i>Totaal</i>	<i>10</i>	<i>1</i>	<i>44</i>	<i>1</i>	<i>9</i>	<i>0</i>	<i>90</i>	<i>156</i>	<i>412</i>

Tabel 1. Overzicht vleermuiswaarnemingen 2004-2010.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van afzonderlijke data waarop met de batdetector waarnemingen zijn verricht. Het totaal van het aantal waarnemingen en individuen daarvan is niet gelijk aan dat in tabel 1, omdat in tabel 1 ook incidentele waarnemingen zijn opgenomen.

3.2 Baardvleermuis

Tijdens de korte inventarisatie in 2006 van het Hernense bos is éénmaal een baardvleermuis spec. gehoord. Deze waarneming is niet geaccepteerd. Er is (nog) geen nieuwe poging gedaan de waarneming te bevestigen.

3.3 Watervleermuis

Watervleermuizen zijn in 2004, 2006 en 2008 met name gehoord op het Wijchens Meer, op de vijver van Kasteel Wijchen en op de Balgoijse Wetering. Op het Wijchens Meer gaat het soms om vele tientallen exemplaren, met name op de meest westelijke van de drie delen van het Wijchens Meer. Bij het Kasteel en op de Wetering ging het steeds om enkele exemplaren.

In 2006 zijn watervleermuizen gehoord in de Overasseltse en Hatertse Vennen op enkele vennen ten oosten van de St. Walrickweg. Tevens werden tientallen exemplaren gehoord langs de populierenlaan bij de Vendam, passerend op een vliegroute. Langs een heg/houtwal aan de zuidzijde van de laan vlogen ze een via de laan van oost naar west om vervolgens via een heg aan de noordzijde naar het Wijchens Ven te vliegen. Daarnaast werden enkele watervleermuizen gehoord boven het Hernense meer (niet boven het ven).

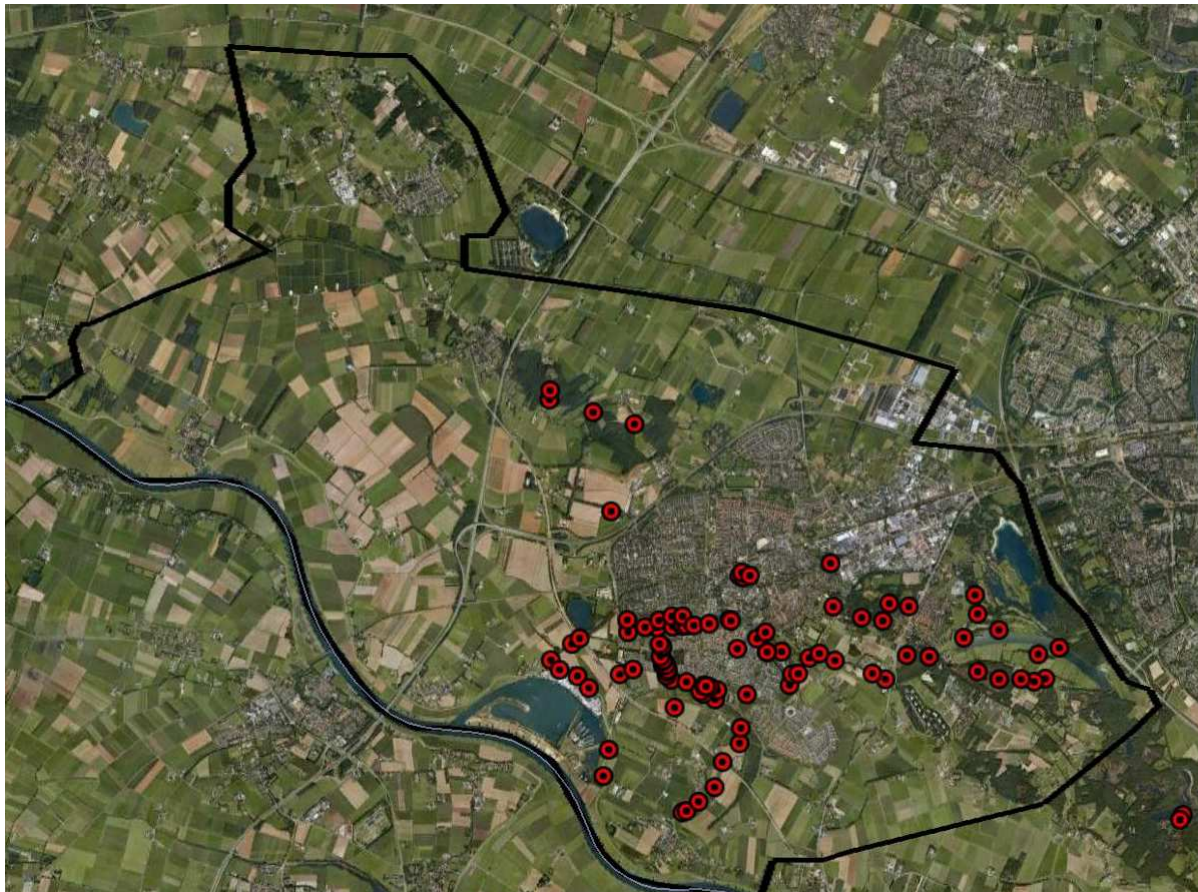
In 2010 werden watervleermuizen gehoord op het Wijchens Meer, de jachthaven van de Loonse Waard, bij het Hernense bos, bij Kasteel Wijchen, de poel bij het Maas-Waal-college (Urnenveld) en op het Wijchens Ven (vanaf de Vendam).

Figuur 2. Waarnemingen watervleermuis 2004-2010.

3.4 Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt algemeen voor in en om Wijchen. De waarnemingen hebben betrekking op foeragerende vleermuizen en op vliegroutes. Er zijn geen verblijfplaatsen gevonden.

Figuur 3. Waarnemingen gewone dwergvleermuis 2004-2010.

Figuur 3 is een goede weergave van de gebieden waar met de batdetector waarnemingen zijn verricht; de gewone dwergvleermuis is vrij algemeen. Alleen in Wijchen-Noord werden in het geheel geen vleermuizen gehoord.

3.5 Rosse vleermuis

Rosse vleermuizen zijn steeds in kleine aantallen waargenomen boven het Wijchens Meer en in de omgeving daarvan. In 2006 en 2010 is de soort niet waargenomen in de omgeving van het Hernense bos en het Leurse bos. Wel werden in 2006 8 exemplaren jagend waargenomen langs de populierenlaan bij het Wijchens Ven (niet opgenomen in figuur 4). In 2008 werd een rosse vleermuis gehoord bij Kasteel Wijchen. In 2010 zijn daarnaast rosse vleermuizen waargenomen boven de vijver in de hoek Vijverlaan – Stationslaan (3 exemplaren foeragerend) en op het Urnenveld.

Figuur 4. Waarnemingen rosse vleermuis 2004-2010.

3.6 Laatvlieger

Laatvliegers zijn in 2006 waargenomen in het Hernense bos (enkele exemplaren). In 2010 zijn Laatvliegers rond het Leurse bos gehoord.

In Wijchen-zuid, in de omgeving van het Wijchens Meer, zijn in 2004, 2006, 2008 en 2010 Laatvliegers gehoord. Vermoed wordt dat er in de kerk van Wijchen of in de directe omgeving van het politiebureau een kolonie is. Dit kan echter (nog) niet worden bevestigd op grond van de waarnemingen.

Figuur 5. Waarnemingen laatvlieger 2004-2010.

3.7 Grootoorvleermuis

Op de website www.vleermuissitevoorkids.nl is een pagina gewijd aan vleermuizen in de Hernense molen. Hierop staan foto's van in de molen waargenomen grootoorvleermuizen. In de beschrijving staat dat het gaat om ongeveer 14 dieren. Eén had een jong. Verder zijn keutels en voedselresten gevonden (vleugels van nachtvinders, langpootmuggen en andere insecten). Er is geen datum aangegeven waarop de foto's zijn gemaakt.

Op 16 mei 2006 is gepost bij de Hernense molen om uitvliegers te tellen. Om 21.45 werd gestart. Om 21.53 werd de eerste uitvliegende gewone grootoorvleermuis waargenomen. Tot 22.10 werden 18 uitvliegers geteld. De vleermuizen kwamen onder de kap van de molen vandaan. In een aantal gevallen cirkelden ze eerst rond de molen, daarna vlogen alle dieren laag over de grond de omliggende vegetatie in. De dieren zijn vrijwel alle kanten opgevlogen, er was geen specifieke vliegroute. Later op de avond zijn geen foeragerende grootoorvleermuizen meer gehoord in het Hernense bos.

Op 20 juli 2010 is wederom gepost bij de Hernense molen, van 21.50 – 22.40 uur. Er werd géén enkele uitvlieger geteld.

Daarnaast zijn er incidentele waarnemingen van grootoorvleermuizen in het Oosterpark (2006) en bij een boerderij langs de Drutenseweg (diverse keren).

Figuur 6. Waarnemingen grootoorvleermuis 2004-2010.

4 Overige zoogdieren

4.1 Overzicht

Tabel 2 geeft een overzicht van de waarnemingen van overige zoogdieren. Het betreft hier uitsluitend incidentele waarnemingen en geen gerichte inventarisatie.

Soort	05	06	07	08	09	10	tot	ind
Egel		2	2	2	8	2	16	16
Bosspitsmuis spec.						1	1	1
Huisspitsmuis			2		1	1	4	4
Mol		1		3	10	7	21	21
Vos				1		2	3	3
Bunzing							2	2
Das				1		1	2	2
Damhert				1			1	1
Ree		1	1		3		5	7
Eekhoorn	1			1		1	3	3
Bever							1	1
Rosse woelmuis			1				1	1
Woelrat spec.				1		1	2	2
Muskusrat		1				1	2	2
Veldmuis				2		1	3	3
Huismuis		1		2				3
Haas	1	4	6	13	3	17	44	65
Konijn *		5	5	12	12	32	66	133

Tabel 2. Overzicht waarnemingen overige zoogdieren 2004-2010.

* exclusief monitoring Wijchen-Zuidwest (Hollander, 2009)

Van de bever zijn in 2010 vraatsporen gevonden in de Loonse Waard. Hiervan is geen aparte paragraaf opgenomen.

4.2 Muizen en spitsmuizen

De waarnemingen van muizen en spitsmuizen betreffen vooral zichtwaarnemingen bij huis, doodvondsten en bewoningssporen (holletjes). In tabel 3 zijn de waarnemingen van muizen en spitsmuizen samengevat waarbij het type waarneming is aangegeven. Er is dus geen gericht onderzoek geweest met behulp van life-traps. Figuur 7 geeft een overzicht van alle waarnemingen.

Figuur 7. Waarnemingen muizen en ratten 2004-2010. Kleuren: rood = bosspitsmuis, geel = huisspitsmuis, groen = huismuis, oranje = muskusrat, paars = rosse woelmuis, roze = veldmuis, zwart = woelrat. *NB geel en groen overlappen elkaar.*

Soort	Zichtwaarneming	Doodvondst	Gehoor	Sporen	?	Totaal
Bosspitsmuis spec.		1				1
Huisspitsmuis	2	2				4
Huismuis	2				1	3
Muskusrat	2					2
Rosse woelmuis	1					1
Veldmuis			2	1		3
Woelrat spec.		1		1		2

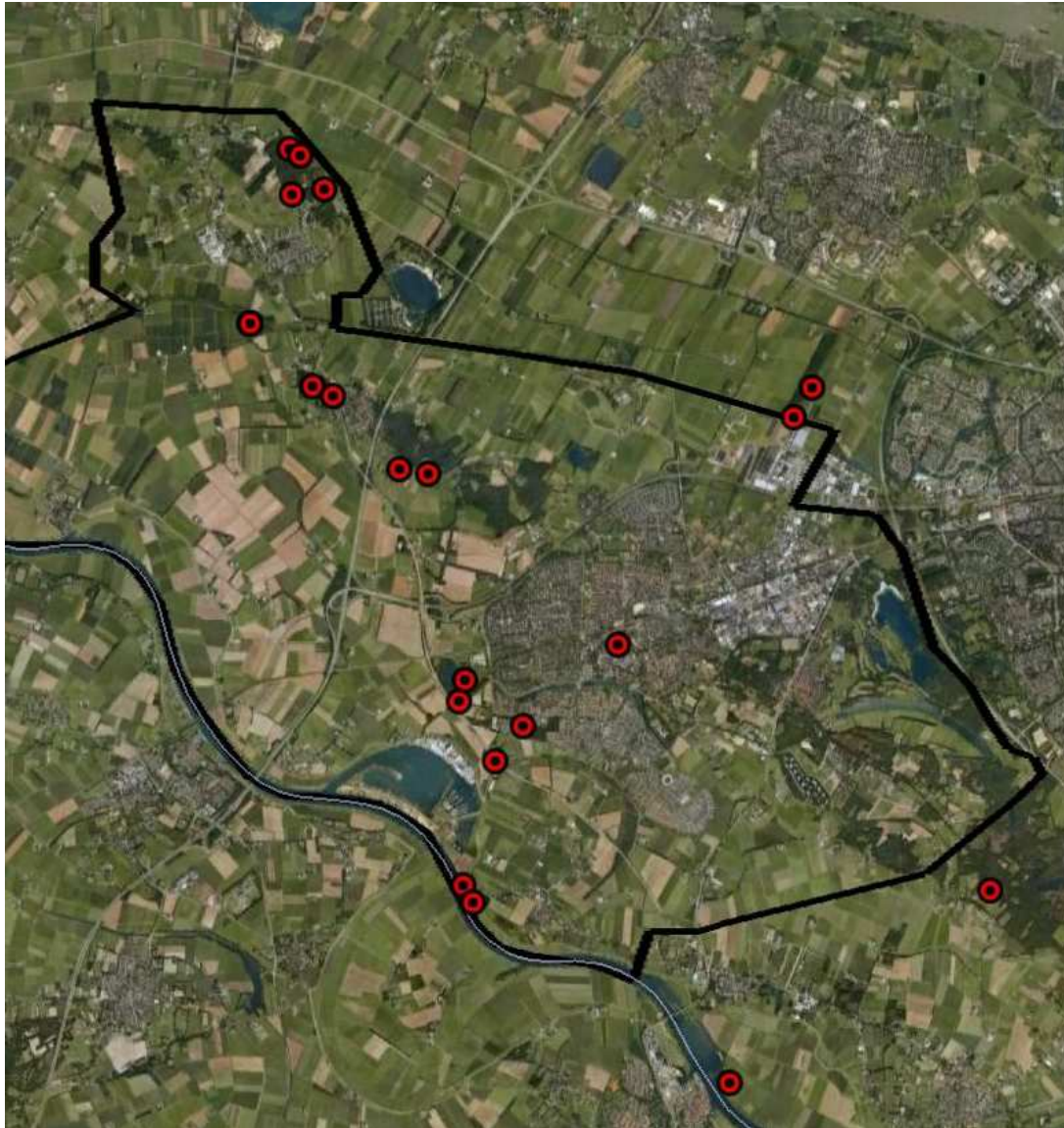
Tabel 3. Waarnemingen muizen en spitsmuizen 2005-2010 met type waarneming.

Korte soortbespreking:

- Bosspitsmuis: 1 doodvondst op 15 juni 2010 op de Maasbandijk ten zuiden van Wijchen. Op meerdere locaties zijn wel eens geluiden van spitsmuizen gehoord, maar deze zijn niet genoteerd.
- Huisspitsmuis: 2 zichtwaarnemingen en 2 doodvondsten, alle bij huis.
- Huismuis: 3 zichtwaarnemingen bij huis.
- Muskusrat: 1 zwemmend exemplaar op 10 juni 2006 in het Wijchens Meer en 1 zwemmend exemplaar op 24 maart 2010 in de Zeedijkse Leigraaf in de Nederasseltse en Overasseltse Broek.
- Rosse woelmuis: een overstekend exemplaar op 25 augustus 2007 bij het moestuincomplex aan de Vormerseweg ten zuiden van Wijchen.
- Veldmuis: gehoord in 2008 in kort gras in wegbermen van Maasbandijk ten zuiden van Wijchen en de Graafseweg bij Overasselt; holletjes in grasland in het gebied pal ten zuiden van de Balgoijse Wetering.
- Woelrat spec: 1 verkeersslachtoffer op 2 september 2008 gevonden tussen de afslag Wijchen-West en de Westerdreef. Op 1 september 2010 werden (bewonings)sporen gevonden in de Meergraaf langs de Nieuwe Wetering (Schaarsestraat, Bergharen).

4.3 Mol

Twee keer is een dode mol gevonden, langs de Drutenseweg en in het gebied Balgoijse Wetering. Alle overige waarnemingen zijn bewoningssporen (molshopen). De mol is wijd verspreid in de gemeente Wijchen.

Figuur 8. Waarnemingen mol 2004-2010.

4.4 Egel

In totaal zijn er 16 waarnemingen van egels. Het gaat om 11 verkeersslachtoffers en 5 zichtwaarnemingen.

Figuur 9. Waarnemingen egel 2004-2010.

4.5 Das

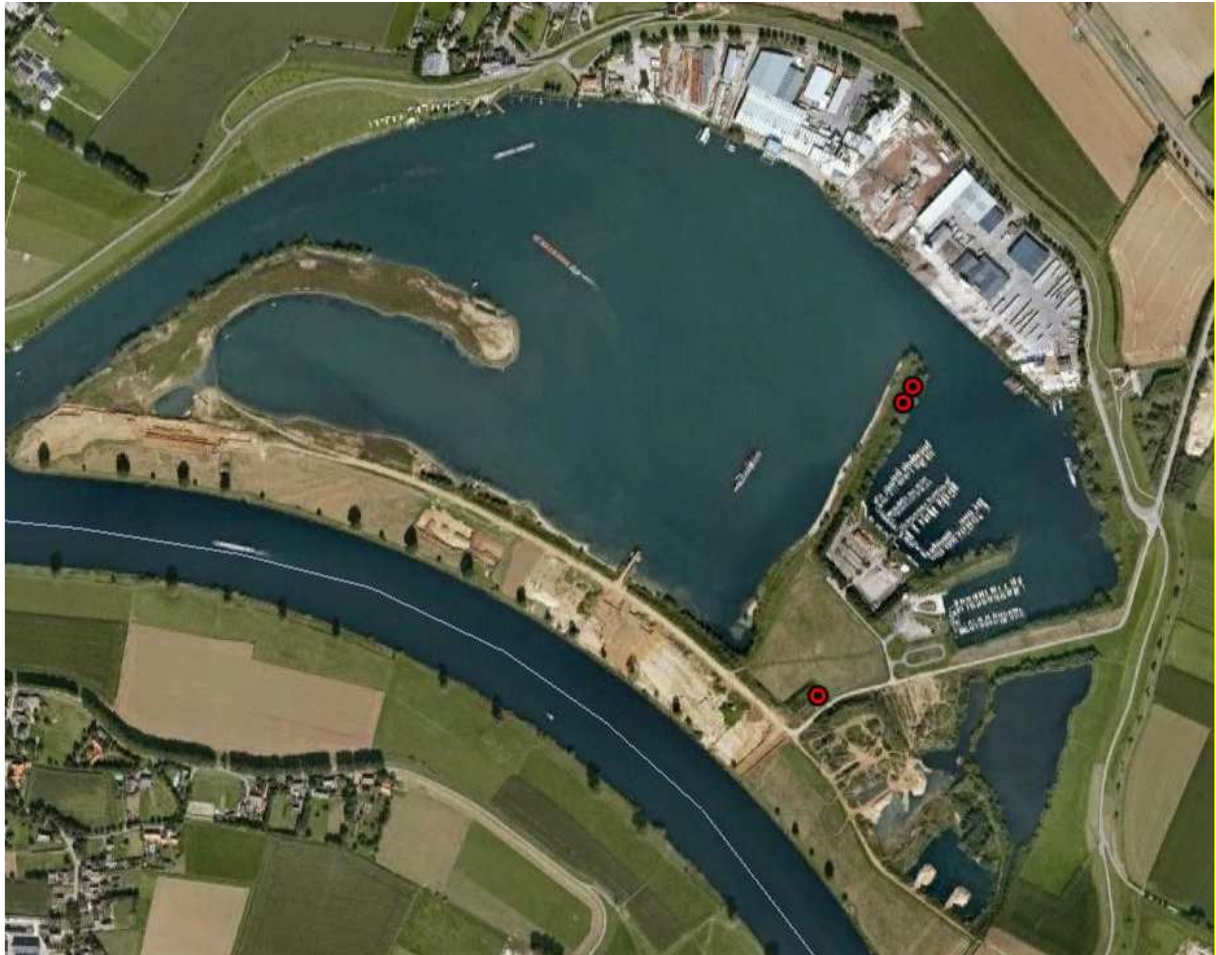
De twee dassenwaarnemingen betreffen sporen van pootafdrukken in het Hernense Bos. Er is niet gericht gezocht naar burchten. Bij Het Geldersch Landschap zijn de burchtlocaties exact bekend. Overigens komt de soort meer voor binnen de gemeente Wijchen (Bergharen, Neder- en Overasseltse Vennen). Bij Bergharen was ooit sprake van een zeer grote populatie. Deze is redelijk uitgedund. De ecologische verbindingszone Horssen-Heumen wordt o.a. ingericht voor de das. Langs diverse wegen (Drutense weg) zijn dassenrasters geplaatst. Op www.waarneming.nl is een vondst van een dode das (verkeersslachtoffer) langs deze weg opgenomen.

Figuur 10. Waarnemingen dassensporen 2004-2010.

4.6 Vos

In de Loonse Waard is in 2008 één vossenburcht (bewoningsporen) gevonden, in 2010 zijn er twee vossenburchten gevonden.

Figuur 11. Waarnemingen vos 2004-2010.

4.7 Damhert

Op 24 augustus 2008 werd een damhert (hinde) gezien langs de Maasbandijk bij de Loonse Waard. Deze is door meerdere waarnemers in die periode gezien. Het gaat naar alle waarschijnlijkheid om een ontsnapt exemplaar uit één van de hertenkampen in de buurt.

Figuur 12. Waarneming damhert 2004-2010.

4.8 Ree

Van reeën zijn er uitsluitend zichtwaarnemingen gedaan:

- Op 3 mei 2006 werden 2 reeën gezien langs de A73 van Nijmegen richting Venlo.
- Op 25 maart 2007 werd 1 ree gezien langs de A50 net ten noorden van het Hernense Bos.
- Op 8 februari 2009 werd 1 ree gezien nabij het Wijchens Ven.
- Op 5 april 2009 werden 3 reeën (1 bok en 2 hinden) gezien net ten zuiden van de Balgoijsche Wetering.

Figuur 13. Waarnemingen ree 2004-2010.

4.9 *Eekhoorn*

Op 21 december 2005 en op 20 juli 2008 werd steeds 1 exemplaar gezien in het Oosterpark.
Op 10 oktober 2010 werd 1 exemplaar gezien in het Urnenveld.

Figuur 14. Waarnemingen eekhoorn 2004-2010.

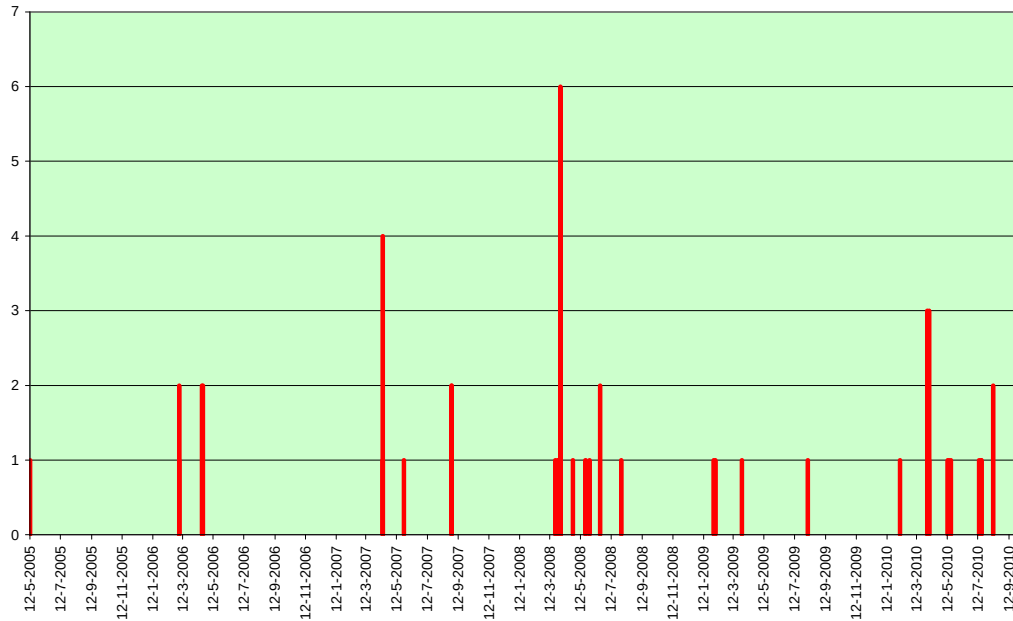
4.10 Haas

Er zijn 44 waarnemingen gedaan van hazen, waarvan 42 zichtwaarnemingen en 2 verkeersslachtoffers. In totaal gaat het om 65 individuen. De waarnemingen zijn met name gedaan ten zuiden en westen van Wijchen. Op een aantal locaties zijn jaarlijks geregeld hazen waargenomen, met name ten westen van Wijchen langs het fietspad ten zuiden van het spoor richting Niftrik en langs de Maasbandijk ter hoogte van de Loonse Waard.

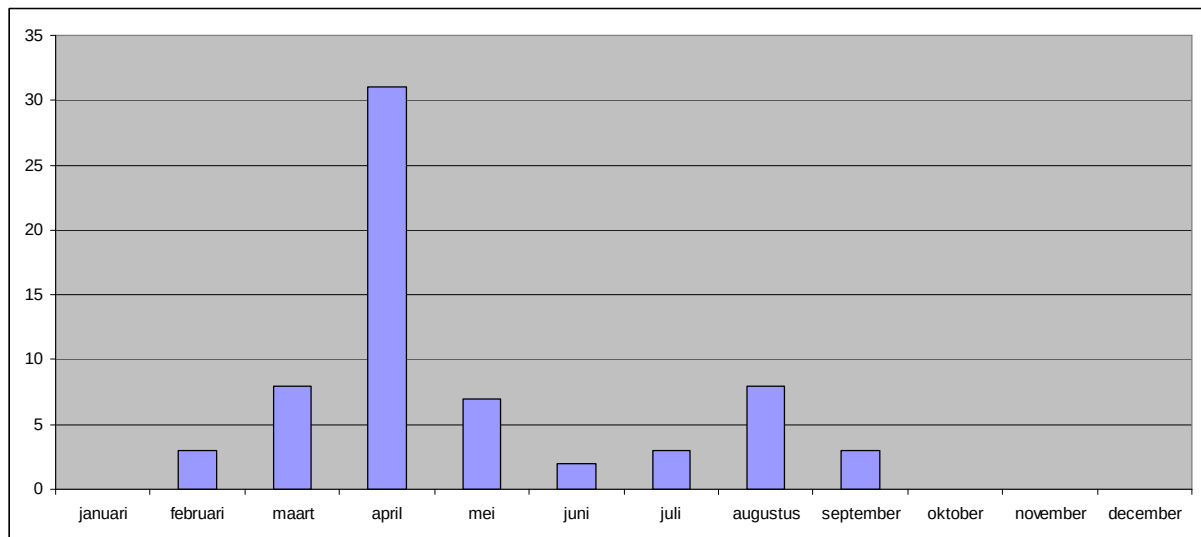
Figuur 15. Waarnemingen haas 2004-2010.

In figuur 16 is het verloop van de waarnemingen in de tijd weergegeven.

Figuur 16. Verloop waarnemingen haas 2004-2010 in de tijd.

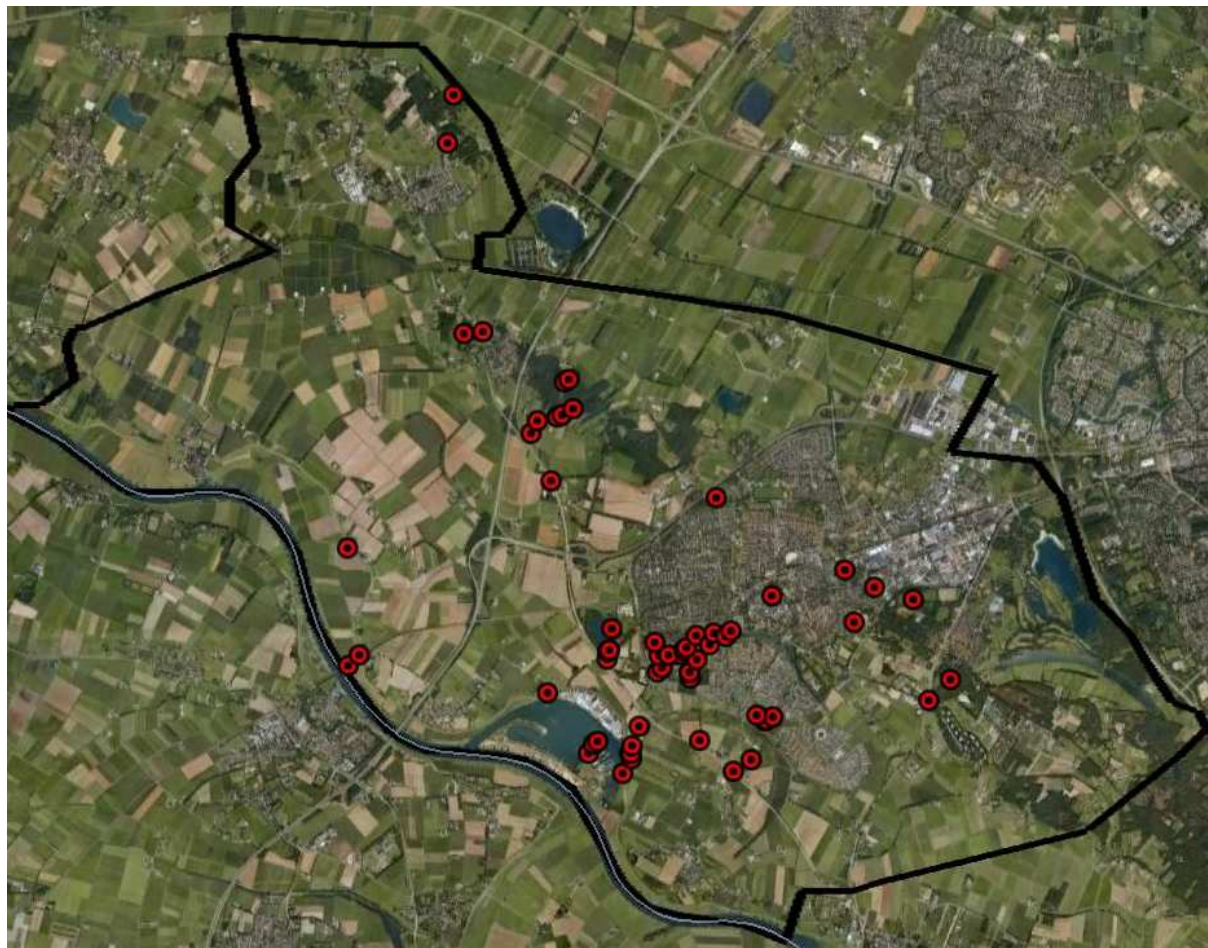
De meeste waarnemingen van hazen zijn gedaan in de maand april (31). Er zijn geen waarnemingen in de maanden oktober t/m januari (figuur 17).

Figuur 17. Waarnemingen haas 2004-2010 per maand.

4.11 Konijn

Van de 66 waarnemingen gaat het om 52 zichtwaarnemingen, 6 verkeersslachtoffers, 6 sporen (keutels en graafsporen) en 2 waarbij het type waarneming niet is genoteerd. In totaal gaat het om 133 individuen.

Figuur 16. Waarnemingen konijn 2004-2010.

Deze gegevens zijn exclusief de waarnemingen in 2007 en 2008 t.b.v. de monitoring van konijnen in Zuidwest-Wijchen (Hollander, 2009), op een route vanaf de Oudelaan naar het station. Het gaat daarbij met name om waarnemingen langs het Wijchens Meer en bij Kasteel Wijchen. Deze waarnemingen zijn ook niet in figuur 17 opgenomen.

In tabel 4 is per route opgenomen hoeveel x deze zijn geteld en hoeveel individuen er zijn waargenomen (Hollander, 2009).

Route	Aantal x geteld	Aantal individuen
Wijchens-Meer west, zuidzijde	143	706
Wijchens-Meer west, noordzijde	14	231
Dorp	131	48
Kasteeltuin	63	71
Oosterpark	8	6
Vormersbos	7	4
Totaal	366	1066

Tabel 4. Waarnemingen van konijnen in 2007 en 2008 langs diverse monitoringsroutes (inclusief aantal x geteld; Hollander, 2009).

Figuur 19. Verspreiding konijnen in Wijchen-Zuid op basis van Hollander (2009). Groen = waarnemingslocaties; lichtblauw = routes zonder waarnemingen.

5 Verkeersslachtoffers

Verkeersslachtoffers zijn vanaf 2007 genoteerd, maar niet consequent. De in de periode 2007-2010 genoteerde verkeersslachtoffers zijn opgenomen in tabel 5. In totaal gaat het om 19 waarnemingen, waarbij de egel het meest als verkeersslachtoffer in Wijchen een omgeving is gevonden. In principe zijn dood gevonden dieren niet vaker dan één keer genoteerd, ook al is een kadaver meerdere dagen achtereen gezien. De verspreiding is weergegeven in figuur 20.

Soort	Aantal
Egel	9
Haas	2
Konijn	4
Woelrat	1
Bunzing	2
Totaal	18

Tabel 5. Genoteerde verkeersslachtoffers in de periode 2007-2010.

Figuur 20. Verkeersslachtoffers periode 2007-2010.

Binnen de bebouwde kom van Wijchen en Hernen gaat het met name om egels en konijnen. Buiten de bebouwde kom zijn verkeersslachtoffers met name gevonden op de snelwegen A50 en A326 (A50 – Nijmegen) en de Drutenseweg (100 km/uur ten zuiden van Wijchen).

6 Discussie

In dit rapport zijn waarnemingen van zoogdieren in de gemeente Wijchen (en eventueel daarbuiten) samengevat en per soort besproken. Het gaat om waarnemingen van 6 vleermuissoorten en 18 overige soorten zoogdieren.

Op www.waarneming.nl zijn waarnemingen van 2 soorten opgenomen, die niet in dit rapport zijn opgenomen: wezel en bosmuis.

Het gaat m.u.v. vleermuizen en konijnen niet om gerichte waarnemingen, maar om incidentele waarnemingen. Een samenvatting van de waarnemingen over 7 jaar, geeft een indicatief beeld van de verspreiding van deze soorten in en om Wijchen. Op grond hiervan kunnen de komende jaren gerichtere waarnemingen plaatsvinden.

Vleermuizen

Er is slechts informatie over één kolonie, van gewone grootoorvleermuizen in de Hernense molen. In 2010 zijn hier geen uitvliegers meer geteld. Het is interessant om de komende jaren wel gericht op zoek te gaan naar vleermuisverblijfplaatsen.

Op www.waarneming.nl zijn geen aanvullende vleermuiswaarnemingen opgenomen.

Aanvullende waarnemingen zijn mogelijk beschikbaar via de klachtenafhandeling door vrijwilligers. Deze waarnemingen worden niet ingevoerd op www.waarneming.nl.

De komende jaren zullen de delen van de gemeente Wijchen waar geen vleermuiswaarnemingen bekend zijn, met de batdetector worden bezocht. Het gaat dan met name om het westelijk en noordelijk buitengebied.

Muizen en ratten

Het gaat om zeer incidentele waarnemingen. Op www.waarneming.nl zijn aanvullend een waarneming van een rosse woelmuis en een bosmuis opgenomen.

De komende jaren zullen gericht braakballen worden gezocht om meer informatie te krijgen over het voorkomen van kleine zoogdieren in en om Wijchen.

Roofdieren

Het gaat om zeer incidentele waarnemingen. Op www.waarneming.nl zijn aanvullend waarnemingen opgenomen van een wezel, vos (4x), das (7x). Een proefinventarisatie naar de boommarter in het Hernense bos leverde geen waarnemingen op (Hollander, 2010).

Hoefdieren

Het gaat om zeer incidentele waarnemingen. Op www.waarneming.nl zijn twee andere waarnemingen van (zeer waarschijnlijk) hetzelfde damhert opgenomen en 14 waarnemingen van reeën.

Overige soorten

Het gaat hierbij om:

- Mol: 2 aanvullende waarnemingen op www.waarneming.nl;
- Egel: 20 aanvullende waarnemingen op www.waarneming.nl;
- Eekhoorn: 19 aanvullende waarnemingen op www.waarneming.nl;
- Bever: 9 aanvullende waarnemingen op www.waarneming.nl; in 2008 is in de Loonse Waard een burcht gevonden. Door diverse personen zijn vraatsporen rond de jachthaven gevonden.

- Haas:17 aanvullende waarnemingen op www.waarneming.nl;
- Konijn:23 aanvullende waarnemingen op www.waarneming.nl;

Om de aantalsontwikkeling van konijnen langs het Wijchens Meer te blijven volgen, is het voornemen 3 ochtendronde per jaar rondom de westelijke plas te houden.

Naar het voorkomen van de eekhoorn zal de komende jaren gericht worden gekeken, door het bezoeken van potentiële leefgebieden en het tellen van nesten.

Onderzoek in 2011 en verder

De volgende inventarisatiewerkzaamheden voor 2011 en verder worden gepland:

- 1 Batdetectorwaarnemingen in de 'witte gebieden' in en om Wijchen;
- 2 Tellen uitvliegers grootoorvleermuis Hernense Molen;
- 3 Opsporen vleermuisverblijven, evt. mede op basis van informatie kerkzoldertellingen en vrijwillige klachtenafhandeling;
- 4 Verzamelen van braakballen van uilen in en om Wijchen;
- 5 Gericht onderzoek naar het voorkomen van eekhoorns;
- 6 Monitoring konijnen Wijchens Meer-westplas, 3x/jaar;
- 7 Noteren alle incidentele waarnemingen van zoogdieren inclusief verkeersslachtoffers.

Bijlagen

Bijlage 1. Vleermuiswaarnemingen op datum

Jaar	2004		2005	2006								2007	2008								2010		
Datum	6-6	7-6	8-6	14-4	20-4	26-4	3-5	12-5	16-5	10-6	13-6	4-10	1-5	28-5	2-6	20-8	29-8	3-9	11-9	19-7	20-7	Tot.	
Start							22.10	4.45	21.45											22.15	21.35		
Eind							23.10	5.30	23.00											0.15	0.45		
Temp							18°C		14°C											> 20°C	> 20°C		
Wind																				1-2	2		
Bewolking							licht		licht											geen	25%		
Neerslag									geen											geen	geen		
Vleermuizen																							
Gew. baardvleermuis									1													1	
Gew. dwergvleermuis	12	5	11	3	15	1	20	5	13	2	2	2	13	x	x	x	x	x	x	39	61	204	
Gew. grootoorvleermuis	1			1					18									x		1		21	
Laatvlieger	19	1							3										x	1	5	29	
Rosse vleermuis	2	2			2	1	9	3		2			3	x			x		x	1	6	31	
Ruige dwergvleermuis	1		1																			2	
Watervleermuis	2	1			10		30	1	6	1	1		22	x			x	x	x	6	12	92	
totaal	37	9	12	4	27	2	59	9	41	5	3	2	38	0	0	0	0	0	0	48	84	380	

